

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

PROFESIONĀLAJĀ IZGLĪTĪBĀ IESAISTĪTO
VISPĀRIZGLĪTOJOŠO MĀCĪBU PRIEKŠMETU PEDAGOGU
KOMPETENCES PAAUGSTINĀŠANA

Inta Genese-Plaude **Etnoss un nācija**

Materiāls izstrādāts

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība”
prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes”

pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība”

aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana”

apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu
kompetences paaugstināšana”

Latvijas Universitātes realizētā projekta

**„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu
kompetences paaugstināšana”**

(Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,

LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

Rīga, 2010

Etnoss un nācija

Etnoss. Etniskā kultūra.

- ▣ *Etnoss („tauta”) ir cilvēku kopums ar noteiktu, no citiem atšķirīgu kultūru un noteiktām tradīcijām; etnosu vieno kopīgas kultūras vērtības.*
- ▣ Ērgle A., Purēns V., Sviestiņa I. Kulturoloģija. R.: Zvaigzne ABC, 2009, 254. lpp

▣ *Apziņa- „no kurienes mēs
nākam”- ir pats galvenais
faktors, lai pateiktu “kas mēs
esam”.*

▣ Smits E. Nacionālā identitāte. –R.: AGB, 30.-31. lpp.,1997. ■

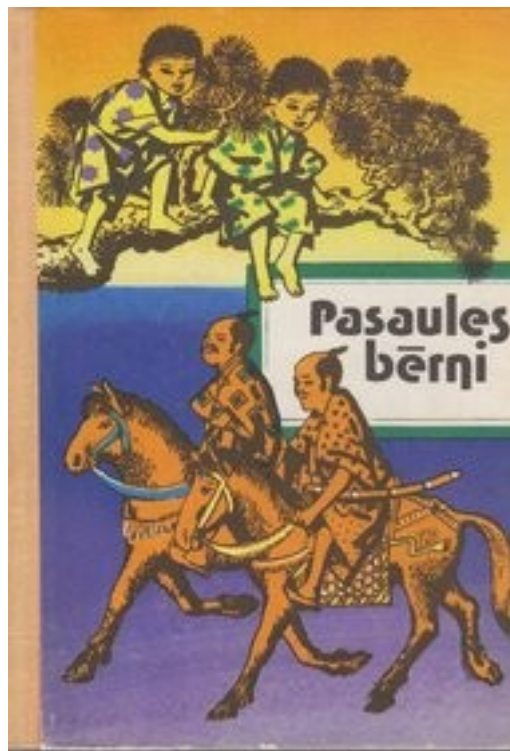
Etnosu raksturo šādas pazīmes:

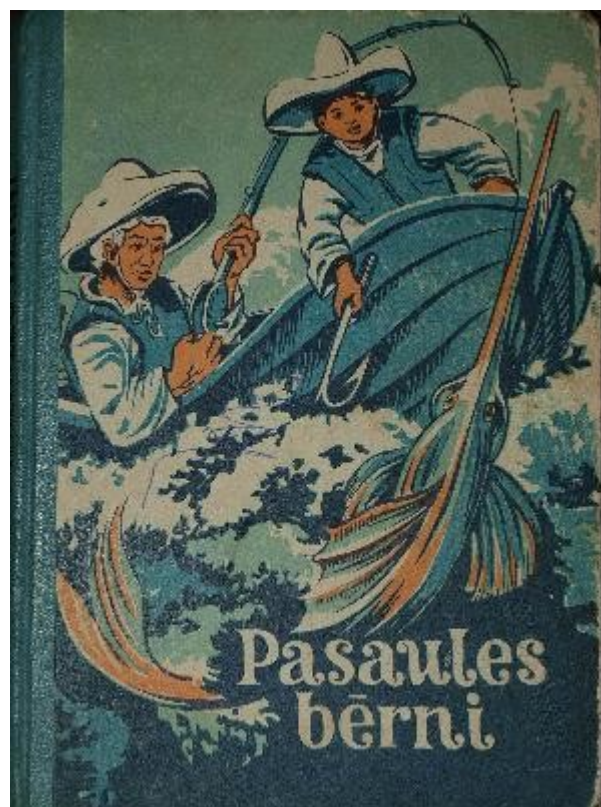
- ❑ ar **subjektīvu izjūtu** (izņemot 4. punktu) ietvērumu:
- ❑ „kopienas nosaukums,
- ❑ mīts par kopīgiem senčiem,
- ❑ kopīgas ar vēsturi saistītas atmiņas,
- ❑ viens vai vairāki savdabīgas kultūras elementi,
- ❑ saistība ar īpašu „tēvzemi”,
- ❑ vienotības apziņa. (..)” ;

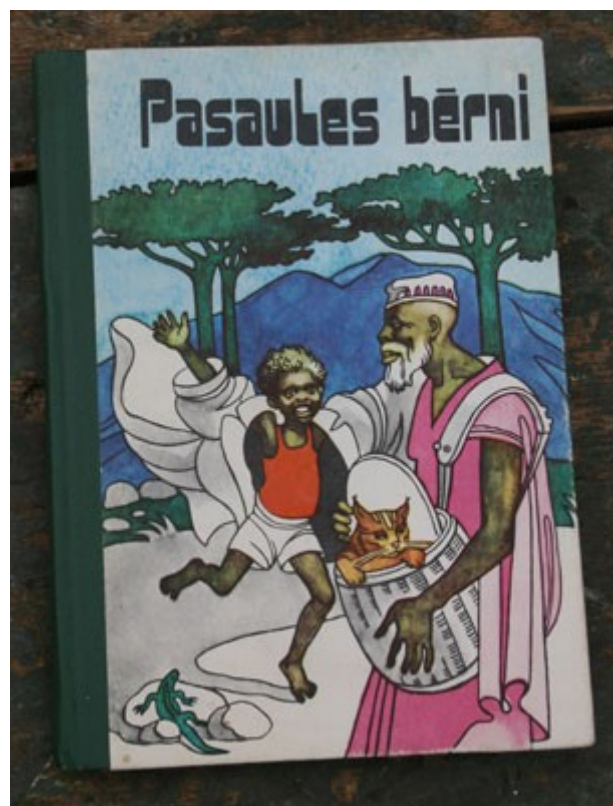
▣ ***objektīva rakstura pazīmes:***

- ▣ *valoda,*
- ▣ *ticība,*
- ▣ *ieražas,*
- ▣ *ādas krāsa.*

: 20. gs. 60.-80. gados iznāca bērnu
literatūras sērija „Pasaules bērni”

-
- ❑ Latviešu etnosa būtība- tā subjektīvais un objektīvais pasaules tvērumš ir izlasāms tautas dziesmās, kuras ~ 1,5 miljonu kopskaitā apkopojis Krišjānis Barons „Latvju dainās” un kas sāka iznākt 1894. gadā.
 - ❑ *Lēni lēni Dieviņš brauca
No kalniņa lejiņā.
Dieviņam lēni zirgi,
Pats ir lēns braucējiņš.
Netraucēja rudzu ziedu,
Ne arāja kumeliņu.*
(Tautas dziesma).

Latvju dainas.

Kr. Barona un H. Wissendorffa

izdotas.

Izgatā 1894.

S. J. Prawn-Prawncka general-komisija.

Katru etnosu raksturo atšķirīgas pazīmes.

Kādas pazīmes saskatāmas nākamajos attēlos?

Nācija

- Nācija ir daudzdimensionāls un garīgs jēdziens.
- *Tā ir cilvēku kopums, kam ir:*
 - *sava vēsturiskā teritorija,*
 - *kopīgi mīti un ar vēsturi saistītas atmiņas,*
 - *vienota tautas masu kultūra,*
 - *kopīga ekonomika,*
 - *visiem sabiedrības locekļiem vienādas likumīgas tiesības un pienākumi.*
- Pēc: Smits E. Nacionālā identitāte. R.: AGB, 1997, 52. lpp.

Kādi nācijai būtiski aspekti te saskatāmi?

- ▣ ***Latvietība ir vērtības, valoda, kultūra un tradīcijas, attieksme. Kopumā tā ir vide, fiziska, taustāma, kur dzīvo dzīvie latvieši. No nelatvieša skatu punkta latvietība ir spēles noteikumi – jābūt tādām, jādara tā, jāzina tas – ja tu spēlē pēc šiem noteikumiem, tad durvis ir vaļā, esi laipni lūgts, integrējies, jūties komfortabli. Jo noteiktāka, skaidrāka, pārliedzinošāka ir kultūras vide, jo pārliedzinošāka ir attieksme, jo skaidrāki ir spēles noteikumi, jo reālāka ir integrācijas perspektīva.***

Prezentācijā izmantotā literatūra un Interneta resursi:

1. Apine I. Politoloģija. Ievads etnopsiholoģijā. R.: Zvaigzne ABC, 2001.
2. Ērgle A., Purēns V., Sviestiņa I. Kulturoloģija. RaKa, 2009.
3. Hanovs D. Pilsonības nācija: Baltijas Vēstnesis. 1868-1906
4. Smits E. Nacionālā identitāte. R.: AGB, 1997.
5. Volfarte K. Rīgas Latviešu biedrība un latviešu nacionālā kustība no 1868. līdz 1905. gadam. R., LU Akadēmiskais Apgāds, 2009.
6. www.lfk.lv
7. www.letonikasprogramma.lv
8. www.ir.lv
9. www.latviesi.com
10. www.lv.inter-pix.com